

BRUOŽAI

— Rašo V. G. —

PO BERLYNO BLOKADOS
NUĖMIMO.

MARYLANDO FARMERIŲ
ATSILIEPIMAI

NESANTAUKA ANGLŲ SU
PRANCŪZAIS.

Dabar galima nūgirsti viso-kių spėlojimų apie tai, kas seks po Berlyno blokados nuėmimo. Ar Sovietai pilnai susitars su vakarais ir užbaigs šaltąjį karą? O gal Maskva tyčia pamiršė "draugišką" akim, kad suvedžioji amerikiečius ir iškirsti jiems šunybę kur nors kitur.

Visko gali būti, tik ne tikros taikos ir žmoniško sugyvenimo. Stalinas išnaudos kiekvieną priemonę, kad pasmaugti didžiausias kapitalistines šalis.

Neseniai šveicarų laikraštis "Journal de Geneve" įspėjo apie naują komunistų užsimojimą sunaikinti Marshallo planą ir tuom pat sykiu sutrukdyti vakarinės Europos atstatymą. Šiam tikslui bus panaudotas sovietiškas aukšas. Didelės jo kokybės bus mestos į tarptautinę rinką ir pasekoje to, kainos taip pakils, kad žmonės mažai ką begalės įpirkti ir tuo būdu laisvoje kapitalistinėse šalyse įsivyras naujas krizis.

Sovietų Rusija turinti iki 40 metų, viso pasaulyje esančio aukso. Kas metai joje iškasama nuo 4 iki 15 milijonų uncijų. Tai yra pusė pasaulinės aukso produkcijos. Todėl, su tokiom atsargom, Stalinas gali lengvai pradėti ir auksinį karą.

Mūsų svečiai iš užjūrio: prel. M. Krupavičius ir V. Sidziuskas už poros trisdešimt dienų ap-šleis Chicago ir gegužės 23 dieną išskris orlaiviu į Londoną. Jie viesėjo pas mus nuo pabėgus sausio mėnesio ir aplankė visas žymesnes kolonijas, padarydami pranešimus.

Yra daromos pastangos atkviesiti juos čia rudenop, drauge su su svarbesniais VLIK'o dalyviais.

Laikui bėgant žmogus patiria visokių gudybių. Pav. mažai kam yra žinoma, jog mūsų žemėlė kartais truputį išsipučia, kartais susitraukia. Pav. nakties metu atstumas tarpe New Yorko ir Londono yra 19 metrų didesnis, negu die nos laikai. Kas gi yra kaltininkas tų pasikeitimų? Ne kas kitas tik žemės "burdingierius" — mėnulis, kuris bando patraukti žemę prie savęs.

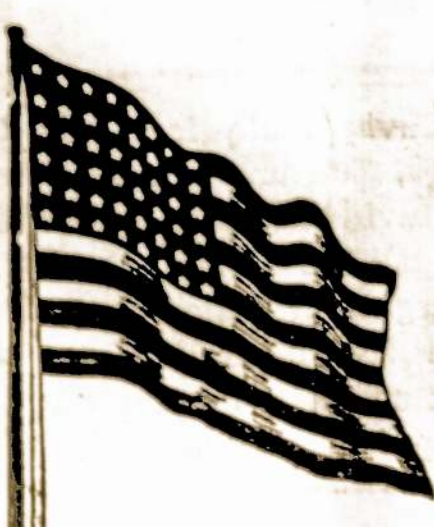
Dėl tos pat priežasties ir vanduo jūrose kartais iškyla pakrantėse, o kartais atsūgsta.

Pradžioje šio mėnesio J. V. Pašto Departamentas paskelbė, jog mokėsim už sūntimą oro paštu mažesnių pakelių ir 36 šalis, yra sumažinamas. Tarpe tų šalių suminėta Lietuva. Estija ir Latvija. Tai dar vienas priminimas Kremliaus valdovams, jog Washingtonas skaito Baltijos valstybes nepriklausomoms.

"The Maryland Farmer" idėja ilgoaką P. W. Laukaitis straipsnį apie atvykstančių D.P. priėmimą. P. nas W. Laukaitis ragina vietinius fermerius priimti pas save kodaugiauai tremtinių, kurie bus geri darbininkai ūkiuose.

Minėtas žurnalas nuo savęs pastebi, jog P. Laukaitis, S.L.A. prezidentas ir Marylando Komisijos Apygydintiui D. P. pirmininkas atlieka "magnificent work on this universal appealing project and is daily doing even more."

Smagu girdėti tokie puikūs

SANDARA

THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Phone YArds 7-4789

METAI XXXVI

PENKTADIENIS, GEGUZĖS-MAY 13 D., 1949 M.

No. 19

Raudon-armiečiai Dezertirai Bėga Pas Liet. Partizanus

E. Galvanauskas Tapo Žymia Figura Tolimaj Madagaskaro Saloje

Keletą sykių buvęs Lietuvos ministeriu pirmininku — Ernestas Galvanauskas spėjo pasprukti iš pirmosios bolševikų okupacijos ir atsidūrė Vokietijoje. Iš ten jis nuvyko į Madagaskaro salą, kuri yra į rytus nuo Afrikos ir priklauso Prancūzijai. Ten anksčiau buvo apsigyvenusi ir jo žmona.

Mokėdamas gerai prancūziškai, Ernestas Galvanauskas greitai prisitaikė prie vietinių sąlygų ir tapo stambia figūra. Jis užėmė direktoriaus vietą vienoj didžiulėj dirbtuvėj ir banke; be to jis profesoriauja Madagaskaro universitete.

Kad kokio dar jis gali tapti ir visos salos gubernatoriumi. Jo pranešimu Madagaskaras tinka apsigyventi ir kitiems lietuviams, tik gaila, kad ne taip lengva jį pasiekti.

Gazolino Suvaržymas Argentinoje

Buenos Aires. — Automobilių savininkams Argentinoje atėjo blogos dienos. Valdžia nutarė įvesti kiuponus gazolinui ir privatinis asmuo galės pirkti tik porą galionų į dieną.

Tuo būdu norma sumažinti gazolino importą iš užsienio ir sutaupti valiutą.

Siulo Amerikai Paimti Vokiečių Pavyzdį

Washington. — Viena grupė kariškių ekspertų pasiūlė projektą pertvarkyti Jungtinių Valstijų generalinį štabą vokiečių pavyzdžiu, tai yra kad visi svarbi jai tarimai karo pajėgų srityje būtų atlikti tik kelių žmonių, o ne visokių komisijų, kaip dabar.

Priešininkai šio sumanymo nurodo, jog nėra reikalo imti pavyzdį iš tų, kurie jau pralose du karu.

Kas per daug — nesveika.

tsilieptimai apie mūsų tautietį š pačių amerikiečių lūpų.

Tarpe anglų ir prancūzų nėra didelės meilės iki šiai dienai. Priešingai, tarpe vienu ir antrų tebesitėsia klivričiai ir reiškiasi pagieža dėl įvykių pereinam kare. Prancūzai priklausoje anglams "apgavystės" ir sabotazę.

Iki didžiosios Hitlerio ofenyvos vakaruose, angilai buvo atsuntę į Prancūziją tik 10 milijonų apginkluotų divizių, kurios nenorėjo kariuoti. Anglai traukėsi be atodėros, pastatydami pavojon belgus ir prancūzus.

Tokie išmetinėjimai ir piktuimai nėra sveiki; jie žymiai susilpnina anti-komunistų frontą ir patį Atlantų Paktą. Daugelis prancūzų, iš pavydo, slapta simpatizuoja Sovietams ir norėtų, kad pastarieji "pamokintų" angilus.

Pipe Dream on May Day

Nori Sugražinti Triestą Italijai

Naujos Anglų Generolo Pastangos

Laisvosios Triesto teritorijos valdytojas anglų generolas Terence S. Airey vėl siūlo Triestą sugražinti Italijai. Paskutiniam savo raporte generolas sako, kad tai esantis vienintelis klausimo išsprendimas.

Generolas Airey 25 balandžio išvyko iš Triesto į Washingtoną. Manoma, kad jis nori išsiaiškinti problemas liečiančias Triesto likimą.

Laisvoji Triesto Teritorija buvo įkurta po karo pagal Italijos taikos sutartį. Tai buvo kompromisas tarp Italų ir Jugoslavų, kurie irgi reikė pretenzijų prie miesto ir uosto.

Praeitais metais Vakarų Sąjungininkai siūlė Triestą grąžinti Italijai ir tai padaryti per U.N. Saugumo tarybą. Rusai tam pasipriešino.

Tikrina, Jog Galima Kartais Išsipirkti I Iš Raudono Pragaro

Stockholm. — Asmenys, kurie neseniai paspruko iš Baltijos kraštų tikrina, jog kartais ten pasiseka išsipirkti iš gresiančios deportacijos arba kalėjimo. Pakius bolševikų pareigūnui brangesnį daiktą arba net maisto, "prasikaltėlis" sugrįžta į namus ir laikinai nepersiekiojamas.

Sovietiškoj administracijoje prisiviso kyšininkų. Ypač tas pastebima naujai įsteigtuose kolchozuose. Kas duoda kyšių už vaizdai arba komisariui, tas gaus šiek tiek geresnes gyvenimo sąlygas.

Kol gyveni, tol mokaisi.

Ar Naujos Derybos Paryžiuje Su Višinskiu Bus Sėmingos

Ką Žada Paryžiaus Konferencija?

Rašo V. SIDZIUKAS

Berlyno blokada nuimta. Keturijų didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministrai renkas gegužės 23 d. Paryžiuje konferencijai. Bus svarstomas Berlyno ir iš viso Vokietijos klausimas. Nors jau keturi metai praėjo nuo tos dienos, kai liovėsi kalbėjė ginklai, su Vokietija vis dar nėra sudaryta taika, dar nėra pasirašyta taikos sutartis. Tada ne tik klydo Europai politškai ir ūkiškai atsistatyti, bet ir įgalina Sovietų Rusiją laikyti savo kariuomenę vadınamose satelinėse ir Baltijos valstybėse ir vykdyti tų kraštų susovietinimą. Taikos sutarčių su Vokietija ir Austrija pasirašymas būtų paskutinis formalus žygis antrajam pasauliniam karui likviduoti. Bet ar yra pagrindo tikėti, kad tas tikslas bus pasiektas?

Maskvos politiniai tikslai nėra pasikeitę. Bolševikai tebesiekia paimti savo įtakon visa Vokietiją, kad paskum pavergti visą Europą. Austrija jau reikalinga jos veržimuisi į Balkanus ir į Pietų Europą. Susidūrę su nelauktu ir ryžtingu pasipriešinimu Vakarų aliantų Berlyne, o taip pat ir Prancūzijoje bei Italijoje, — šiose pastarose daugiausiai dėka Marshallo planui — jie keičia savo taktiką.

Šių dienų sąlygose tolesnė komunistų ekspansija Europoje išsauktų ginkluotą susidūrimą, o karo, matoma, rusai bijo. Jie norėtų gauti sau taktininkais vokiečius, kurių politinis vaid-

muo didėja ir kuriuos vilioja suvienyto ir stipraus Reicho atkūrimo perspektyvos.

Todėl pakeitęs Molotovą Latvijos laisvės duobkasiu Vyšinskiu ir marš. Sokolovskį gen. Ciukovu, Kremlius istiesė taikos ranką Jungtinėms Amerikos Valstybėms. Tikrumoje, tačiau, tai yra tik tesa kovos dėl įtakos Vokietijoje ir dėl Europos iš viso, tik jau kitomis priemonėmis ir kitiems metodais.

Laisvasis pasaulis gerai šiandien žino Maskvos siekimus ir tikslus. Jis, o ypač Jungtinės Amerikos Valstybės, yra šiandien pakankamai pajėgus, kad sudrausti veržlįjį bolševikšką agresorių, kad sutvarkyti karo nukamuotą Europą ir ištesėti karo metu Europos tautom duotas pažadus bei prisimtus įsipareigojimus. Jam šiandien nėra reikalo melintis Kremliui. Todėl mes esame tikri, kad Paryžius nebus nei antras Miunchenas, nei antras Teheranas, nei antra Jalta ar Potsdamas, o kad jis paženklins svarbų etapą į Vidurio ir Rytų Europos išlaisvinimą, be ko pastovi taika yra negalima.

Importas Automobilių Iš Anglijos — Mažėja

Amerikiečiai nėra linkę pirkti atvežtų iš Anglijos automobilių, nors jie būtų ir pigesni. Prieitais metais šioj šalyje buvo parduodama po 2,000 ir mėnesį anglų mašinų, šiais metais toji skaitlinė nukrito iki pusės. Lengvieji anglų "Austin" modeliai, kurie parduoda tik po \$1,520 irgi neturi pasisekimo, nes mūsų žmonėm jie atrodo per lengvi.

Partizanų Veikmė Lietuvoje Prieš Bolševikus Nesilpnėja

Sovietai Nori Gauti Bilionų Iš Vokietijos

Daug Bus Ergelių Šioje Konferencijoje

Gegužės 23 diena Paryžiuje susirinks Sovietų Rusijos, Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai kalbėtis apie taiką su Vokietija. Šiuose pasikalbėjimuose reparaacijų klausimas bus kiekiausiai rėšutu. Sovietai nori gauti iš Vokietijos 11 bilionų dolerių, plus įvairias mašinas. Amerikiečiai, kurie dabar įdeda 1 bilioną dolerių į metus Vokietijos atstatymui, nesutiks, kad Sovietai tuos pingus pasigrobtų reparaacijų formoj ir laikytų Vokietiją savo nuolatinei ekonominei kontrolėj. Tuo būdu jau vien ant šio punkto konferencija gali sugriūti.

A. Stulginskas Dar Esąs Gyvas

Buvęs Lietuvos prezidentas A. Stulginskas, kurį bolševikai ištrėmė į Uralo kalnus, dar esąs gyvas. Jo žmonos laiškas, gautas Chicagoje, leidžia padaryti tokią išvadą.

Konfliktų Buna Ir Tarpe Miestų

Ir Detroitui Ne Visi Nori Nusilenkti

Detroito miestas eina varžytinių su priemiesčiu, kuris vadinasi Highland Park. Iš to yra gana daug ir juoko.

Highland Park miestas ant savo rubežių iškabino tokiu skelbimus:

"Jūs įvažiuojate į miestą, kuriame yra žemesni mokesčiai. Ta proga Detroito miesto savivaldybė nutarė iškabinti savo skelbimus:

Vienas bus toks: "Jūs išvažiuojate iš Detroito, kur žmogų ištikro verta gyventi."

Antas skelbimas bus pasveikinimas įvažiuojantiems ir toks parašas seka: "Jūs esate vėl draugingame ir dinamiškame Detroitė."

Užpirkto \$60,000 Vertės Penincylino

Kanados federalinė valdžia paskyrė \$60,000 nupirkimui penincylino. Šis vaistas yra skiriamas kovai su venerinėmis ligomis Ontario provincijoje.

Kalbėdamas Apie Širdies Ligas, Mirė Nuo Jos

Dr. Louis Posey, 38 metų, dėstydamas apie širdies ligas Birmingham, Ala. kolegijoje, staiga sukrito ir mirė širdies atakos pasekoje.

Jung. Valstijos paskelbė karą Vokietijai gruodžio 11, 1941 m.

Austrai Apie Lietuvos Partizanų Veiklą

Viena, Austrija. — Vienos laikraštis "Viener Kurier" rašo, kad partizanų skaičius Baltijos kraštuose auga diena iš dienos ir gali sudaryti jau visą armiją.

Toji partizanų armija susideda iš įvairių luomų ir profesijų žmonių. Čia sutiksi ir inteligentų, kurie pabėgo nuo NKVD., čia pilna ir kaimiečių, kurie nesutinka su sovietine kolchozine sistema. Lietuviškuose miškuose pilna rusų, kurie norėdami pabėgti į vakarus randa prieglaudą pas partizanus. Lenkai, ukrainiečiai ir net vokiečių belaisviai pabėgę iš stovyklų gauna prieglaudą lietuviškuose miškuose.

Dažnai partizanai rusų uniformose vaikšto po didžiuosius miestus visai nerizikuodami savo gyvybėmis, nes turi gerus ryšius ir puikius pranešėjus net iš vietinių NKVD skyrių. Sovietams kova su partizanais yra nelengva, nes jie negali panaudoti sunkiųjų ginklų ir motorizuotų dalinių dėl vietos sąlygų nepalankumo. Be to, partizanai yra irgi puikiai ginkluoti ir turi pakankamai amunicijos.

O vokiečių laikraštis "Norddeutsche Zeitung" prideda, kad Sovietams partizanai pridėjo daug bėdos ir sunkumų, nes jie veikia nuo Balkanų iki Baltijos ir Odeso ir po visą Ukrainą.

Tas laikraštis paduoda pasiūlymą su vienu ukrainiečiu, kuris buvęs vieno pagrindinio laikraščio redaktoriumi. Tas redaktorius pasakoja, kad pajutęs, jog darosi "karšta", pabėgęs į Lenkiją, perplaukęs Ouder upę ir atsidūręs pas amerikiečius Vakarų Vokietijoje. Toliau jis pasakoja, kad ukrainiečių partizanai (U.P.A.) 1947-48 m. pasidalino į smulkius vienetus, kurie pasislėpė kalnuose dažnai puola bolševikų dalinius pridarydami daug žalos.

Neretai partizanai panaudoja ir Raudonosios armijos uniformas ir tada pasiekia net Vini-

Marš. Timošenko — Vadas Baltųjų Srities

Išgarsintas karo metu Sovietų didvyris, maršalas S. K. Timošenko paskirtas Baltųjų Srities apygardos karo vadu. Jo štabas yra Minske. Tulą laiką Timošenko buvo Stalino nemalonėj ir atrodė dingęs, bet pastaruoju laiku jis vėl atsigrėbė ir užėmė šią ne taip svarbią vietą.

Bedarbė Padidėjo

Darbo departamento statistikos rodo, jog gegužio mėnesio pradžioje bedarbė šiek tiek padidėjusi ir pralenkė dviejų milijonų skaičių.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
General Office:
540 West 33rd St., Chicago Telephone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$4.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas Seštadienis Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
840. West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMŲ KAINA:
Suvienytose Valstyjose metams \$3.00
Užsienyje metams \$4.00

Didžioji Politinė Misterija

Šiandien daugelio diplomatų mintyse kyla klausimas, ar Rusai tik laikinai suminkštėjo ar nutarė keisti savo politiką visam laikui ir kooperuoti su laisvu pasauliu.

Joks diplomatas į šį klausimą negali duoti aiškaus atsakymo. Slapti ir necenzuruoti pranešimai iš Vokietijos, tačiau meta truputį šviesos ant šios misterijos. Sakoma, kad buvęs vokiečių ambasadorius Rudolf Nadolny, kuris pats nėra komunistas, pataręs rusams keisti politiką. Nadolny, vengrų kilmės vokiečiai, yra Bismarcko politikos pasekėjas, ir siūlo glaudų Vokietijos ir Rusijos bendradarbiavimą. Taigi Nadolny patarė Maskvai sušvelninti toną su Vakarais ir tuo pačiu kalbinti vokiečius jungtis su rusais.

Toliau, jei rusai išiešiotų alyvos šakelę Vakarams ir Amerikai, tai vakariečiai būsia užmigdyti ir USA. Kongresas ne užgirs prašomų sumų Atlanto Pakte numatytam Europos valstybių apginklavimui.

Vokiečių-Rusų Santarvė Ir Kas Toliau

Toliau tuose pranešimuose sakoma, kad Nadolny turėjęs pasikalbėjimą ir su vokiečių politikos vadais ir jiems pataręs bendradarbiauti su rusais, nes Vokietijos ateitis priklauso nuo glaudžių santykių su Rusija.

Jo patarimai paremti tokiais sanprotavimais.

Jei bus pasirašyta taika, tai Rusija gali duoti vokiečiams daugiau kaip alijantai, nes,

- 1) Rusija kontroliuoja Sileziją ir ją gali gražinti Vokietijai.
- 2) Britanija ir USA. ieško rinkų savo produkcijai iškišti,

ir jei nebus karo, tos dvi šalys visą laiką skraus Vokietiją ir norės padaryti iš jos žemės ūkio kraštą. Tuo tarpu Rusija turi puikią rinką Kinijoje ir neturi jokių interesų bijoti Vokietijos pramonės.

Iš kitos pusės, jei kiltų karas, sakoma Nadolny, jis turės užtikrinimą, kad Rusai nekiudys Vokietijos ir naudosis Norvegijos ir Italijos frontais. Už tai Rusijos ir Vokietijos bendradarbiavimas yra reikalingas ir naudingas.

To rezultatas buvęs šaltas vokiečių atsinešimas ir j. gen. L. Clay pasiūlymą įsteigti Vakarų Vokietijos valstybę.

VLIK'o Atstovus Išlydint

Dar, regis, taip neseniai su nuoširdžiu džiaugsmu ir giedrių vilčių kupina Amerikos lietuvių visuomenė pasitiko New Yorko aerporte iš Europos atskridusius Vliko pirmininką prelatą Mykolą Krupavičių ir Vykdomosios Tarybos pirmininką Vaclova Sidzikauską. Lietuvai gyvenant naujas laisvės sutemas mes, lietuviai išiešioti, sveikinome juos kaip amžinai gyvos ir dėl laisvės atkakliai kovojančios lietuvių tautos simbolius, kaip Lietuvos išlaisvinimo laidą ir viltį. Atlikę savo misiją Jungtinėse Amerikos Valstybėse juodu rengiasi grįžti Europon. Išlydint Vliko atstovus mums pravartu išvesti kad ir suglaustą jų lankymosi pas mus balansą.

Vliko atstovų uždaviniai šiame krašte buvo trejopi: politiniai-diplomatini, informaciniai-propagandiniai ir visuomeniniai-tautiniai; jų tikslas — pagyventi Lietuvos laisvinimo bylą Amerikoje ir sudaryti politines ir medžiagines prielaidas sekmingesniai Lietuvos valstybės laisvinimo darbui. Pirmieji dveji uždaviniai apėmė jų kontaktus su mūsų valdžia, su egziliniams visų tų tautų, kurios kaip ir lietuvių tauta, grumiasi su imperialistinėmis Sovietų Rusijos užmačiomis, ir su Amerikos spauda.

Jei dabartinėse sąlygose ir negalima girtis diplomatiniais laimėjimais, tai vis tik turime pagrindo pasidžiaugti, kad jų stėtoji sėkla krito į gerą dirvą ir kad ji žada duoti gerų vaisių. Ypatingai džiugina mus gyvas Amerikos spaudoje ir visuomenės domėjimasis mūsų kovojančios tautos atstovais ir jų misija.

Į lietuvių išiešiotų gyvenimą Vliko atstovų atsilankymas įliejo naują gaivinąją srovę. Jie dar tapčiau susiedino

mus su visa dėl savo būsenos, dėl savo garbės ir dėl savo vietos nepriklausomų valstybių šeimoje kovojančia tauta. Mes ryžčiau pajautėme lietuviškojo gyvenimo pulsavimą: ir palikusiųjų priešio okupuotoje Tėvynėje mūsų brolių ir seserų nerimastį ir vargą, ir deportuotųjų Sibiran kančias, ir skurdžią tremtinio nedalią. Tikėdami, kaip ir jie, laisvą ir šviesią mūsų tėvų žemės ateitimi, mes pasiryžome ir išpareigojome kuo galėdami talkinti tiems, kurie garbingai vadovauja lietuvių tautai ir jos žūbtūnini kovai, visomis išgalėmis juos remti. Savo pažada mes ištesėsime.

Sutikę su džiaugsmu ir viltimi mes palydime į Europą grįžtančius Vliko atstovus su dėkingumu ir susiprėjusiu ryžtingumu. Mūsų, Amerikos lietuvių, atsiviekinimo žodis jiems: Dirbkite ir kovokite! Mūsų kova bus laimėjimu vainikuota!

A P Ž V A L G A

LENKŲ VALDŽIOS GALVA LONDONE REIKALUJA VILNIAUS

Nesenai gavęs iš Lenkijos prezidento A. Zaleskio įgaliojimą sulipdyti ministrų kabinetą, Tadas Tomaszewski pasikvietė savo draugus ir padalinę jiems įvairius "portfelius". Stipresnių lenkiškų politinių grupių tremtyje jis negalėjo pritraukti Jo paties socialistų partija išbraukė jį iš savo tarpo už tai, kad jis užsimanė būti premieru. Nepaisant į tai, Tadas Tomaszewski pareigas eina toliau ir net paskelbė savo politinę programą, kurioje pirmoje vietje stovi gražinimas Lenkijai Vilniaus ir Lvovo. Jis taip pat reikalauja, kad Lenkijos sienos vakaruose pasilikėtų netoli Berlyno. Atrodo, jog lenkams daugiau rūpi svetimų žemių pasisavinimai, negu pasiliuosavimas iš raudonų maskolių jungo.

ŠTAI KOKIE NEPAPRASTI DALYKAI ATSPTINKA ISPANIJOJ

Komunistų Partijos oficiozas Maskvoj "Pravda" kaltina "Amerikos imperialistus" kad tie išardė didžiuosius vokiečių fabrikus ir montuoja juos Ispanijoje. Toliau laikraštis rašoma, kad amerikiečiai turi pilną tų fabričių kontrolę. Sakoma, kad tokiu būdu perkelta jau Messerschmid'o, Junkers'o ir Mauser'io didžiųjų imonės. O tūkstančiai Hitlerio specialistų ten dirba ir vis ieško naujų ginklų karui vesti. "Pravda" baigia straipsnį, kad dvidešimti Franco divizijų yra apginkluotos su vokiečių tankais "Tiger". Daugiau kaip 50,000 naujų kareivių yra Ispanijai armijoje. Gi Lenkų fašistų daliniai, dalis gen. Anders'o armijos, perkeliama į Ispaniją. Šie visi pasakymai, žinoma, yra išlaužti iš piršto. Skelbda-

Londonė Mirė Pranas Gielgudas, Kilęs Iš Lietuvos Aristokratų

Jo Tėvas Apleido Lietuvą Pradžioje Pereoito Šimtmečio

Šiomis dienomis Londone mirė Pranas Gielgudas, 88 metų, kurio trys sūnai yra plačiai žinomi Anglijoje ir jos dominijoje. Lewis pagarsėjo kaip poetas, Vala rašytojas ir Jonas gabiausias Shakespeareo veikalo aktorius.

Vėlionio Prano Gielgudo tėvas Antanas Gielgudas buvo kilęs iš Lietuvos iš Lietuvos ir artimai giminingas Tiškevičiams bei Semetams. Napoleoniui atvykus į Lietuvą, Gielgudas įstojo į jo armiją, o po nelaimingo žygio į Maskvą, pasitraukė į Prancūziją. Iš ten jis vėliau iškelavo į Angliją, kur ir apsigyveno.

Anglų spauda, paminėdama Prano Gielgauto mirtį, priminė ir jo tėvo lietuvišką kilmę.

mi tokias nesąmones, bolševikai tikisi sulaukyti amerikiečius nuo susitarimo su Ispanija apsigynimo klausime.

IŠ DIDELIO DEBESIO LABAI MAŽAS LIETUS

Taip vadinamas "Žmogaus Teisių Apsaugojimo Bilius", kurį taip iškilmingai paruošė Jungtinių Tautų komisija, su p-nia Eleanor Roosevelt prieda, gali pavirsti į paprastą archyvinį dokumentą. Vėliausi pranešimai iš Lake Success, N. Y. rodo, jog tas Carteris, kuris garantuoja žmonėm žodžio ir spaudos laisvę, kuris užtikrina apsaugą nuo politinių persekiojimų, bus privalomas tik tiems, kurie tą čarterį pasirašys. Bet ir pasirašiusiems tų principų vykinimas nebus privalomas. Taigi, suvedus galus su galais, tas didysis užsimojimas nueina niekais. Sovietų Rusija nebus varžoma praktikavime teroro ir žmonių smaugimo savo teritorijoje ir okupuotose šalyse.

Šienelį Grėbiant

Dar ne išaušo šviesi aušrelė, Dar netekėjo giedri saulelė, Į lanką reikia man keliauti Ir žalią sieną piauči. Dar neišvariau nei pradalgėlio, Dar nenuguldžiau aš žolynėlio, Pamačiau einant mergelę dailią, Nuniuojant dainą galiilą... Sustok, mergelė, dar anksti yra, Dar nuo žolelės rasa nebyra; Tu su saulute pievą dabinsi Ir širdį man raminsi... Skubu į darbą, mielas berneli, Rankoje laikau naują grėblę; Savo darbelio aš neatliksiu, Jei pas tave paliksiu... Toli dar pietūs ir vakarėlis, Piaut vos pradėjo tavo tėvelis; Šienelis gali lankoje džiūti, O tu-su man pabūti. Skaisti saulutė aukštyn iškilo, Ir vėversėlio giesmė nutilo; Spinduliai žaidė, aplink mirgėjo, O jiedu sau kalbėjo.

Jumoras

Skirtumas
— Ponas teisėjau, važiuodamas automobiliu aš nebuvaugirtas, tik truputį įsikaušęs...
— O, tai jau kitas dalykas. Teismas atsizvelgs į tai ir vietoj nubausti jus vienu mėnesiu kalėjimo, pasitenkins tik 30 dienų.
Mados
Žmona: — Dabar suknelės yra daug trumpesnės, negu buvo iki šiolei. Man būtų reikalinga bent dviejų...
Vyras: — Ach, brangioji, palauk metas laiko ir senoji mada vėl sugrįž.

Meilės ir kosulio nepaslepsi.

PER MANO KOSTUVĄ

Kaikurie amerikiečiai pradeda tikėti, jog "šaltasai" karas su Rusija užsibaigs tuojau, atėjęs šiltesniai pavasariai.

Būtų gerai, kad taip viskas išeity, bet gali atsitikti ir tokių špūsų, kad užklupus vasaros karščiams atsiras ir "karštasai" karas, prie kurio Maskva ruošiasi.

Garsus anglų chirurgas Sir Oglivie duoda patarimą kaip apsaugoti nuo širdies ir skilvio ligos; kaip būti laimingu šeimyniniame gyvenime ir kaip, pagaliau, sulaukti šimto metų amžiaus.

Visa kas ešą reikalinga, tai vengti persidirbimo, gilaus galvojimo ir rūpesnių.

Pradėkite tą praktikuoti, ypač kuomažiausiai rūpinantis apie pašalinių žmonių reikalus.

Sporto aikštėje viena moterėlė klausia stovincio vyro: — Kodėl jie visi taip smarčiai bėga?

- Nes kas pirmas nubėgs, tai gaus sidabrinę taure.
- O likusieji?
- Nieko negaus.
- Tai ko gi jiems bėgti už dyka?

Plungėje, Zenaitijoje, buvo suruoštas mitingas. Kalbėtojas ėmė šaukti:

- Amerikoje darbininkai ir fermeriai badauja; jie gyvena kapitalistiškam pragare...
- Bravo, bravo! — surinkta keletas balsų.
- Dar ir pas mus yra tokių buožių, kurie giria Ameriką, tą vergijos kraštą. Tokius liaudies priešus reiktų kuogreičiausiai išsiųsti lauk... į Sibirą!
- Sustoja pliauskimams, vienas žmogelis pakilo iš vietos ir sako: — Aš manyčiau, kad tuos buožes reiktų išvaryti ne į Sibirą, bet į blogesni kraštą... Ameriką.

Išminčių knygose yra užrašyta:

"Nevarta per daug jaudintis dėl kritikų užsipuldinėjimo. To kiems kritikams juk niekas dar nėra pastatęs paminklo už jų "nuooperlus".

Vienas rašte mokintas vyrukas atsiliepė So. Bostono "Darbininke", pranešant, jog: "Antrasis Kanados Lietuvių Seimas Montrealy iširo, nes jis buvo šaukiamas tais pačiais pagrindais kaip ir pirmas."

Taip, taip iširo ir ne dėl kito, tik dėl žmonių kvailumo!

A. L. Katalikų Akcijos pirmininkas, savo pareikime spaudoje, priminė, jog tos akcijos fondo tikslas yra: "materialiai padėti lietuviams kovoje už tikėjimo laisvę, už gražinimą tautos Kristui".

niaus, lietuvių tautą ir dabar ją pametęs, tartum iš kišenius, lietuvių tautą ir dabar pats negali jos surasti. O ko Kristus negali, tą stūlosi atlik- ė akcijos fondo pirmininkas! Tikrai nuostabių dalykų darosi mūsų žemės paviršiuje!

Iš Wilkes-Barre, Pa. atėjo žinia, jog 70 metų lietuvis Veronika Stiknorienė buvo areštuota už sumušimą kitos moteriškės, 40 metų. Pastaroji buvo nuvežta į ligoninę, o laimėtoja paleista ant \$500 užstato.

Pasirodo, jog Pennsylvanijoj smarkauja ne vien John Lewis, bet ir kaikurios lietuvis senesnio "stako".

Sovietinė spauda paskelbė naujus davinius apie "kultūrinę veiklą" okup. Lietuvoje. Girdi, sekmadieniais Panevėžio miesto vaikai studijuoja tarybinę valdžią ir skaito Lenino našlės veikalus.

Ach, tokia kultūra, ištikro, dar nebuvo matyta Lietuvoje! — Eolas.

Šiuo Laivu Yra Atvykę Nemažai Lietuvių

Laivas "General Holbrook", kuris atplaukė į New Yorką, atvežė didžiausią skaičių tremtinių, apie 700. Jų tarpe buvo 352 lietuviai, reikia maž daug pusė. Zydų buvo 207 "dušios". Kitus sudarė lenkai, ukrainiečiai ir kt.

Lietuvių grupę atvyko prof. Kanauka, Dr. Stankaitis, prof.

zelis, generolas Reklaitis, generolas Musteikis ir kiti. Džiuma jų apsigyvens ūkiuose.

Amerikiečių Spauda Tu ri Nemažai Galvosukiu

Spausdinimo Išlaidos Yra Labai Didelės

Ne tik svetimos kalbomis leidžiami laikraščiai, bet ir didžioji amerikiečių spauda susiduria šiuo laiku su nemažais "klapatais". American Newspaper Publishers' Association suvažiavime New Yorke buvo pareikšta minčių, jog joks biznes šandien nesušiduria su tokiom sunkiom problemom, kurios sukelią galyos ir širdies skausmus, kaip laikraščių leidimas.

Išlaidos visame kame didėja, bet ne krinta. Kaikurie laikraščiai ešą priversti likviduotiis arba susilieti su kitais.

Logika

Žmogelis iš pat ryto sėdi prie vieno ežero, imetęs meškere į vandenį. Priėjęs prie jo ūkininkas sako:

— Tamsta be reikalo eikvoji laiką. Siame ežere nebėra žuvies.

— Kaip tik jūs klystate. Aš dar nepagavau nei vienos, tai reiškia, jog ten dar turi būti.

Šviesos greitis siekia 186,300 mylių į valandą. Mūsų orlaiviai toli gražu nesumušė šio rekordo.

Ar Parduotumet Jį? Kiek Jis Butų Vertas?

Nei už milijoną neparduotumet, tėvai sako, vienok daugelis jų užmiršta parūpinti bent keletą dolerių vaikų atečiai. Kūdikis niekad nėra permažas kad pradėti del jo taupymą. Užtikrink jam progas atečiai aprausta taupumo sąskaita, kuri auga drauge su juom!

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 •
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Naujas Telefonas: CALumet 5-4118

Taupymas Moka Gerus Dividendus

- Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį, — taupo planingai.
- Taupyti reikia įprasti. Taupyk nors mažai, bet reguliariai.
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartu į metus.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdirstata iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Ins. Corp. nuo 1935 metų.
- Pradėkit Taupyti Šiandien!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 WEST CERMAK ROAD
PHONE: VIRGINIA 7-7747

CHICAGO 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUŠKAS, Pres.

VALANDOS: Pirm., Antr., Peikt.—9 v. r. iki 5 vak. Ketvirtadienį— val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad.—9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio. Šeštadienį—9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Apie Ivairius Dalykus

Labdarybė Pagal Nuozūros

Viename pietinių valstijų miestuke protestonų dviasiškis sutinka katalikų kunigą ir sako:

— Mes pradėjom griauti seną savo bažnyčią ir statysim naują. Parodymui krikščioniško solidarumo galėtum ir tamsta paaukoti siam tikslui.

Katalikų kunigas pagalvojo ir paskiau taria:

— Asmeniškai aš sutikčiau, bet turiu pirma pasiklausti vyskupo, ar jis užgirs tokį mano žingsnį.

Praejus savaitei laiko protestonų dviasiškis gauna laišką ir čekį, sumoje \$30. Laiškė psakytas:

“Vyskupas neužgyrė aukos naujos jūsų bažnyčios statymui. Todėl siunčiu pinigų tik jūsų dabartinės bažnyčios nuorganizavimui.”

Bitės Buvo Užpuolusios Pasazirinių Orlovų

Skridęs iš Amsterdamo į Londoną pasaziriniai orlovai gabeno ir keletą avilijų su bitėmis. Aviliai nebuvo tinkamai uždaryti ir bitės išlindusios lauk, puolė ant keliauninkų. Pastarieji gynėsi visokiomis priemonėmis, bet be pasekmų. Daugelis buvo įgelti ir nusileidus orlovai Londono teko sauktis gydytojų pagalbos.

Anglai Saugo Vokiečius Nuo Eržnančių Filmų

Anglų administracija uždraudė rodyti savo zonoje, Vokietijoje, amerikiečių filmą “Niu-remberg”, kuriame vaizduojama nazių karo praskaltėlių teismas. Panašiai uždrausta rodyti ir prancūzų filmą “Les Maudits” (Prakeiktieji). Anglai aiškina, jog tokios filmos bereikalingai erzina vokiečius.

Atsilygindami anglams, amerikiečiai ir prancūzai uždraudė rodyti savo zonoje krutamą paveikslą “Paskutinė Naktis”, kuris buvo pagamintas Hamburge ir perėjo anglų cenzūrą.

Napoleono Karaf Išplatino Europoje Bulves

Populiariės prie valgio bulvės išplatino Europoje palyginamai nelabai seniai. Bulvių tėvynė yra Prancūzija ir Chili, kur jas vadino “patata” Garisas anglų ir keliautojas Francis Drake atgabeno jas į Angliją pradžioje 16-to šimtmečio.

Prancūzai išpopuliarino bulves tik 1785 metais, kai chemikas Parmentier ištyrė jų ypatybes ir gudriu būdu įpiršė žmonėms. Napoleono kareiviai išplatino bulves Vokietijoje, paskiau Austrijoje ir Lietuvoje.

Tas Jo Nesužadino

Garsaus rašytojo Tasso draugai vieną sykį ėmė pasakoti apie tūlą kritiką, kuris skelbė visam pasauliui piktus dalykus apie jį.

“Tegul jis kalba”, atsakė Tasso, “jo piktumas manęs neįaudina. Daug geriau yra kuomet jis pasakoja visam pasauliui piktus dalykus apie mane, negu kad visas pasaulis kalbėtų jam blogai apie mane.”

Tuo Būdu Jie Tikisi Iširti Rasinę Problemą

Priešininkai maišimui juodų su baltais Kansas City, Kan-

sas, sutvėrė organizaciją, kuri bandys pralaukti juodus iš baltųjų tarpo ir paskirti jiems kuria nors viena valstija pietuose, arba išgabenti juos į kitą kontinentą.

Lietuvių Spauda Giliai Įvertinama Tremtyje

Ką Rašo Vienas Buvęs Amerikietis, o Dabar D.P.

New Haven, Conn. — Prieš savaitę laiko gavau laišką iš vienos tremtinių šeimos Vokietijoje. Tai šeima aš pasiūdavau maisto pakučius, į kuriuos įdėdavau kelius “Sandaros” numerius. Atsakymuose buvo pažymima, jog gauta maisto ne tik kūnui, bet ir sielai. Viename jų laiške pasakytas:

“Begalo apsidžiaugėm pamatę mūsų seną ir šeimos mylimą laikraštį “Sandarą”, kurį jau ilgą laiką nebuvau skaičiusi. Matote, mano brolis Vladas Adomavičius buvo nuolatinis “Sandaros” korespondentas ir nuosirdus sandariečių gerbėjas. Tuo metu “Sandara” buvo nuolatinė mūsų namų viešnia.”

— Mrs. Agnes Pilvelis.

Tokie Dalykai Retai Pasitaiko Ir Farmoje

Brigemon, Mich. — Petras Rimkus, kuris turi 100 akierių farmą, neseniai nusipirko vieną karvę, kuri pasirodė buvo ligota. Po dviejų dienų ji pastojo. Ne gana to ji užkrėtė ir šešias kitas karves, kurios taipgi susirgo ir jas teko sunaikinti.

Laumės Juosta Turinti Visai Kitoki Varda

Tikrasis Vardas Esas “Lietšviesa”

Neseniai “Sandaroje” koks ten “Alfa” parašė straipsniuką “Liaudies Pažiūros” Laumės Juosta”. Parašyta gerai, tik gaila, kad tur būt pats ar pati “Alfa” nežinojo tikro vardo. Tai nėra jokia juosta ar ryškė, o tik lietšviesa, kuri atsiranda, kuomet saulės šviesa perkerta krintant, lietuvių. Del to ir tas reiškinys vadinasi “lietšviesa”.

Sykį mano tėvas yra sakęs: “O tai mergelė skaisti kaip lietšviesa!” Mergelėms, žinoma, tas labai patinka. Nuostabu, kad ir Lietuvos vėliava labai panaši tai šviesai debesyse. Ir nors bolševikai sunaikino Lietuvoje tą vėliavą, bet jie nieko negalės padaryti su panašia jai lietšviesa.

— K. Vailonis, Hartford, Conn.

Keletas Žinučių Iš Musų Apylinkės

Prakalbos Pavyko Gerai: Surinkta \$101. Aukų

Balandžio 22 dieną š. metų, Woodrow Wilson Mokyklos Au ditorijoje Binghamtono Lietuvių Taryba buvo suruošus prakalbas VLIK'o pirmininkui prel. M. Krupavičiui.

Susirinkimą pradėjo A. Lėpa ir paaiškines vakaro tikslą pakviėt pirmininkauti kun. E. Krancevičii. Pastarasis pasveikino garbingą svečią ir pakviėt jį kalbėti. Prel. M. Krupavičiaus kalba buvo gana įspūdinga, jaudinanti ir patriotinga. Aukų surinkta \$101.20. Jos pasiūstos Amerikos Lietuvių Tarybai, Lietuvos gelbėjimo tikslams. — A. Lėpa.

Trumpas Žvilgsnis Į Žagarės Praeitį

Miestukas Pagarsėjęs Savo Dideliu Malūnu

Žagarės miestukas yra pačioje Zemaitijos širdyje. Jame iki pereinio karo stovėjo didelis vėjo malūnas, kuriam lygaus gal nebuvo visoj Zemaitijoje. Tas malūnas buvo pastatytas baudžiaivos laikais, kai apylinkės žmonės dirbo tik už maisto gabalėlį. Sunkūs akmenys buvo užtraukiami rankomis į malūno viršūnę.

Užsilikę užrašai rodo, jog Žagarė buvo svarbiu prekybos centru jau 16-tam šimtmeityje. Iš užsienio atveždavo geležies, druskos, pipirų, gelumbės ir šiaip visokių išdirbinių. 1796 metais Žagarėje būta 40 krautuvų, dvi karčiamos, mokykla, bravaras.

Vėliau, rusams šeiminkaujant, šio miestelio biznis pakriko. Už tai, vietoje jo, atsirado atsirado kontrabanda. Slaptais keliais buvo gabenama iš Prūsijos arbata, spiritas ir kitokie dalykai. Žagariečiai turėdavo slaptus sandėlius, kuriuose kontrabanda buvo slepiama.

Anglai Numušė Savo Automobilių Kainas

Importuojami į Kanadą ir Jungtines Valstijas anglų firmų automobiliai tapo nuipiginti

nuo \$100 iki \$250. Populiariškos mašinos Austin tipo dabar kainuos tik \$1,645. Puošnesni ir didesni automobiliai parduos po \$1,895.

Dėkoja Už Gautą Maisto Siuntinėlių

Laišką “Sandaros” Redaktoriui

Prieš kurį laiką gavome iš “Sandaros” maisto siuntinį. Tęko patirti, kad šį siuntinį mums pasiuntėte tamsta.

Mano mamytė ir aš esame Tamstai nuosirdžiai dėkingi, nes tai buvo tikrai vertinga dovana mūsų Velykų stalui. Ypač šiose varganose D.P. klajonėse.

Tikimės kad tie nedatekliai greit pasibaigs, nes mamytė jau išvyko į emigracinę stovyklą, o ir aš tikiuosi birželyje plūduriuoti vandenynu į JAV. Dar kartą Jums dėkingas,

— Juozas Toliušis.

Svarbiausios Knygos

Tulas amerikiečių laikraštis išsiuntinėjo anketas užklausančias: “Kokia knyga yra daugiausiai paveikusi į jus praetityje?”

Vienas milionierių atsakė taip: “Aš įvertinau dvi knygas, tai virimo knygą, kurią paliko motina, o antra, tai čekių knyga, palikta tėvo.”

Ir akla višta randa grūdą.

BALF. Pradedo Savo Vajų

Mūsų Visuomenės ir Draugijų Ziniai

Kadangi tremtyje dar vargsta daug tūkstančių lietuvių, kurie dėl įvairių priežasčių ar sveikatos negali arba ir visai negalės išvažiuoti, jų šelpimui BALF'as nutarė pravedti vajų. Tam tikslui ir Chicagoje yra sudarytas Vajaus Komitetas, kuris atidarė savo raštinę 6816 S. Western Ave., Chicago 36, Ill., telefonas: GRovehill 6-9858.

Raštinė bus atidaryta gegužės, birželio ir liepos mėnesius darbo dienomis nuo 10 v. ryto iki 9 val. vakaro. Raštinėje yra priimamos BALF'ui aukos ir duodamos informacijos tremtinių imigracijos ir šalpos reikalais.

Vajaus atidarymas bus gegužės 15 d., 2 v. po pietų, Dariaus Girėno salėje, 4416 S. Western Ave., kur bus išpildyta graži ir įvairi programa.

— Vajaus Komitetas.

Kiti Gamina Lietuviškus “Koldūnus”

Lenkų restoranai Amerikoje dažnai garsina lietuviškus pyragaičius ir “koldūnus”. Girdi, šie valgiai pagaminti taip, kaip būdavo daroma Lietuvoje. Įdomu tačiau, ar patys lietuviai dar apie tai atsistema? Gal ku-

ri šeiminkė ir paaiškintų apie tai?

Gaila, kad lietuviai Amerikoje neiškelia aiškėn nieko nuosavaus. Juk mūsų motinos ir senutės mokėdavo pagaminti visokių originalių “patrovių”, kurias pasisavino kiti ir iki šiam laikui jas vadina lietuviškais vardais.

NEW YORK'O Zinios

Bacevičiaus Muzikos Klubo Koncertas—Paroda New York'e

Prof. Vytauto Bacevičiaus Muzikos Klubas rengia 17-tą puikių koncertų ir Tapybos Parodą New York'e **Common Council For American Unity salėje, 40 East 40th St., šeštadienį, Geg. 14 d., 8 val. vak.**

Programoje dalyvaus sekančieji artistai: Zymiausias Lietuvos čelo virtuozas Mykolas Saulius, pirmaeilė Amerikos dainininkė Dorothy Chapman ir pianistas-komp. Vytautas Bacevičius.

Be to, bus žymių Amerikos artistų Tapybos Paroda, kurioje dalyvaus ir lietuviai, o jų tarpe puiki tapytoja Aleksandra Merker.

Po programo bus užkandžiai. Įžanga tik \$1.

Lietuviai kviečiami gausiai susirinkti ir pasidžiaugti savo meno poįjomis.

Kaip Išsilaikydavo

— Jonuk! Užtenka lakstyti, laikas eiti gulti. Kai aš buvau tokia kaip tu, tai eidavau miegoti sykiu su vištom!

— O kaip mama išsilaikydavo ant jaktos?

Trumpa Paskola

Kaimiečių Diplomacija

Baltramičius buvo žinomas visoje apylinkėje kaip šykštuolis. Sykį grįždamas iš kermošiaus, jis sutiko kaimyną, kuris nešė ant savo pečių penkioliką svarų vinių. Kaimynas sako:

— Ach, man reikalinga pora desėtkų litų. Ar negalėtum man pastkolinti jų?

Baltramičius buvo linkęs paskolinti, bet paklausė kokį užstatą jis duotų.

— Tai lengvas klausimas — atsakė kaimynas. Gali paimti šiuos vinius, o kuomet gražinsiu pinigų, tu juos man atiduosi.

Baltramičius padavė 20 litų ir pasiėmė vinius. Jėdu tesė kelionę toliau, bent šešėta kilometrų. Saulė samrkiai kaitino ir Baltramičius gerokai suprakaitavo. Besitartinant prie kaimo, kaimynas sako:

— Aš apsisalvočiau, jog tu pinigų man neberekėis; štai tavo paskola, o man sugrąžink vinius.

Baltramičius tik antrą dieną dasiprotėjo apie kaimyno špąsą.

Naujos Anglijos sritis apima šešias valstijas: Maine, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, New Hampshire ir Connecticut.

Pirmutinis laikraštis J. V. pasirodė Bostone, 1704 metais.

LIETUVIŠKA UŽEIGA SO. BOSTONE
CLEM'S TAVERN

K. Sabetskas, Sav.
117-121 A. STREET
So. Boston, Mass.

SMAGL. JAUKI IR MALONI UŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus Ir Kartų Laiką

Linksmi Praleisti.

KVIECIAMI VISI LIETUVIAI ATSLANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje Ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti

Geriausių Gėrimų Ir Linksmi Laiką Praleisti.

SOUTH BOSTON CAFE

260 Broadway So. Boston, Mass.

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO

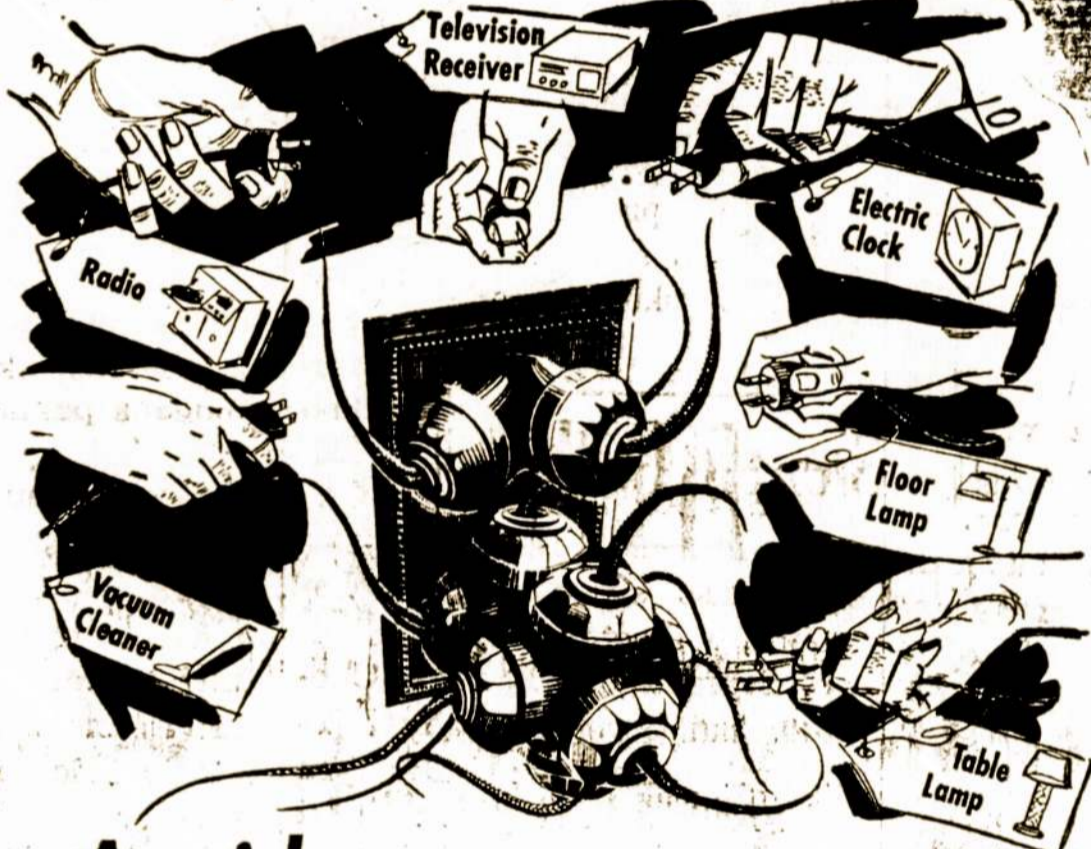
JUOZAS ARLAUSKAS, SAVININKAS

PRISTATOM TONIKĄ ir VISOKIOS RŪSIES ALŲ BALIAMAS, VESTUVEMS ir VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAI REIKALAIŠ KREIPKITES PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

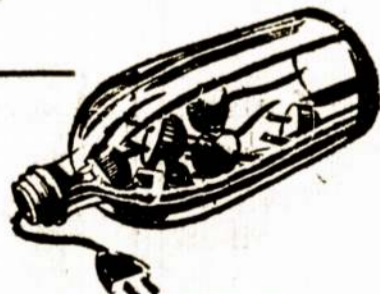
220 E Street So. Boston, Mass.

Avoid
“BOTTLENECK WIRING”
in your home of the future

Kai jūs budavojate arba pertaisote savo namą, prisiminkite, kad rytojaus pasaulis taps elektrikiniu pasauliu. Permažai įjungimų ir neganėtinas vielų suvedimas susiaurina elektros laisvą vartojimą daugeliui įrankių, kurie palengvina namų prižiūrėjimą. Planuokite dabar ganėtiną vielų įvedimą, kad turėtumėte progą gerėtis elektrine ateitimi.

Elektra suteiks lengvesnį ir patogesnį gyvenimą jūsų namuose negu kitas koks nors būdas. Ganėtinas vielų suvedimas yra jums užsikrinitas, kad visi smagumai ir patogumai, kokius tik elektra gali suteikti, bus jūsų kada tik bus reikalingas. Jūsų naujame name privalote “būtina” suvesti ganėtinai vielų. Skirtumas tarpe ganėtinai paprasto suvedimo vielų bus nežymus kaštai. Kaštuoja truputį daugiau, bet už tai suteiks jums daug pirmenybių. Ateity, kai prisidėsite daugiau naujų elektros prietaisų, kurie bus galima gauti, jūs turėsite naudą iš savo permatymo. Jūs džiaugsitės, kad suvedėt ganėtinai vielų.

*BOTTLENECK
WIRING means:
Not enough outlets
Too few circuits
Wire too small
Not enough switches

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Kova Su Vėžio Liga Nėra Lengva, Bet Ji Laimėtina

Ir Paprasti Skausmai Turėtų Atkreipti Musų Dėmesį

Dauguma patys nusiskundžia, dauguma girdi kitus kalbant apie "gas pain", "heart-burn" ir kt. Paprastai, nusiskundžiama, kad "riemuo ēda", po krūtine skauda.

Tam gali būti daug priežasčių, bet pirmiausia jų reiktų ieskoti virškinamajam trakte.

Kokie simptomai turėtų atkreipti žmogaus dėmesį ir paskatinti jį kreiptis pas gydytoją? Blogas maisto suviršinimas, atsirūgimai, pykinimas, vėmimas, apetito stoka arba jo pasikeitimai, pasikeitimai vidurių išvalyme (viduriavimas arba vidurių užkietėjimas) skausmai "po duobute" — t. y. viršutinėje pilvo dalyje arba bendrai skaudėjimas vidurių srityje, kraujo arba pūšlių pasirodymas su išmatomis, tamsios, juodos išmatos, tumurai užčiuopiami pilvo srityje. Kalbant apie skausmus dažnai reikia stebėti ar jie atsiranda tuojau po valgio ar esant nevalgius ir panašiai.

Visi aukščiau minėti simptomai yra lyg kelrodys, kad kas nors negerai su virškinamaisiais organais.

Kas gali būti, kokios ligos pasitaiko virškinamajame trakte? Dažniausiai pasitaikanti ligos yra: skrandžio opos (ulcers) skrandžio carcinomai (vėžys), žarnų uždegimas, apendicitis, dysenterijos, storų žarnų uždegimas, žarnų carcinomai (vėžys), ir kt.

Skrandžio ir dvilikapirštės žarnos opos, bendru vardu vadinami "peptic ulcer" yra gleivinės pasikeitimais, kuris atsiranda dėl padidinto skrandžio rūkščių kiekio, nervinių susijaudinimų ir infekcijos. Tikrosios opų priežastys negalima tiksliai nusakyti, bet, kaip sakiau, manoma, kad padidintas skrandžio rūkšties kiekis, sunkus, varginantis darbas, neregularus maitinimasis, įgimti trūkumai virškinamajame trakte ir infekcijos, kaip pavyzdžiui dantų pūliavimas yra priežastys, dėl kurių atsiranda žaizdos — opos skrandyje (skilvyje, pilvelyje) ir dvilikapirštėje žarnoje (duodenum).

Oppa gali būti sekli, paviršutinė, švari, gali būti gili, apibota sutinmais ar randais. Opos gali atsirasti ir stemplės žemutiniame gale (esophagus) arba plonose žarnose.

Jeigu procesas yra daugiau uždeginimio pobūdžio, tai tuomet tą ligą vadiname gastritis (skrandžio uždegimu — skrandžio sloga). Skrandžio gleivinė yra patinusi, su padidintu gleivių kiekiu; gleivinė gali būti sustorėjusi arba turėti kempinės išvaizdą.

Carcinomos (vėžys) virškinamajame trakte yra labai dažnas. Skaitoma, kad 44.5% pasitaikančio vėžio yra virškinamajam trakte. Iš jų 52% apima skrandį, 26% apima išeinamąją žarną (rectum). Vėžys daugiau paplitęs vyrus, negu moteris. Vėžys randamas ir stemplėje, ir plonose žarnose ir storose žarnose.

Vėžys pasitaiko vidutinio amžiaus žmonėse. Jaučiamas sunkumas viršutinėje pilvo dalyje ypač po valgio, atsirūgimas, rūkštumas, burnoje, "riemuo". Dažnai pastebimas svorio kritimas, mažakraujystė.

Vėžys žarnose yra dažnai tyklus be ypatingų simptomų. Kai kada ligonis pastebi masę — tumorą apatinėje pilvo dalyje,

jaučiamas ir pastebimas pilvo išpūtimas ir gurguliavimas. Kraujas ir pūliai pasirodo išmatose. Kiekvienas pastebėjimas kraujo išmatose neturėtų būti skaitomas nekenksmingu hemoroidų kraujavimu, bet turėtų būti kreipiamasi pas gydytoją tiksliam patikrinimui.

Diagnozei nustatyti reikalinga x-ray — rentgeno peršvietimas, proctoscopia (instrumentalinis išeinamosios žarnos apžiūrėjimas) skrandžio sulčių tyrimas, išmatų tyrimas ir papildomi kraujo tyrimai.

Nė vienas neturėtų laukti, kol liga išsiplėčia per toli ir per giliai. Opos turėtų būti pažįstamos anksti prieš tai, kai jės pradeda kraujuoti ar trūkstati. Ir vienu ir antru atveju tas gali baigtis mirtimi.

Vėžys, nėra ir kalbos, turi būti anksti pažintas ir išoperuotas. X-ray filmos turi būti padarytos ir perskaitytos patyrusių specialistų, kad anksti ir laiku būtų pastebėti pasikeitimai ir laiku nustatyta tiksli diagnozė.

Nustatius diagnozę opo — (skrandžio ar dvilikapirštės žarnos) peptic ulcer bandomas konservatyvus gydymas, tam tikrais vaistais ir dieta, o, reikalui esant, ir operacija.

Nustatius diagnozę vėžio, ligonis turi būti tinkamai operacijai paruoštas ir gerų chirurgų — specialistų operuotas. Gerų specialistų nuoperuotas ligonis, turėjęs vėžį, gali tikėtis greito pasveikimo ir prailginto gyvenimo kelioms dešimtims metų. Neoperuotas vėžys tęsi vos kelis mėnesius ar metus ir baigiasi baisiomis kančiomis.

Ankstyba tiksli diagnozė ir skubus gydymas yra reikalinga kovoti su šiomis ir daugeliu kitu virškinamojo trakto ligų.

— D. Milda Budrys.

Jie Dėkoja Mums Už Suteiktą Paramą

Brangūs Tautiečiai, Amerikos Lietuviai!

Naudodamasis proga siunčiu Jums širdingiausių sveikinimų bei geriausių linkėjimų iš anapus Atlanto vandenyno. Gyvename laikus kokius lietuviai dar nėra išgyvenę savo ilgos istorijos tėvynėje. Siandiena kaip niekad lietuvio kaulus planna beveik visi platieji vandenynai, o dar labiau juos smagina žiaurieji Sibiro speigai.

Ach, kodėl? Už ką? Nevienas savęs klausia. Kuo mes, ar mūsų tauta buš nusidėjusi? Ar dėlto, kad savo žemę mylim ir mylėjom? Ar dėlto, kad, gal, ir šiąją valandą šimtai lietuvių miršta nepakeisdami vergijos? O gal dėlto, kad pasaulio sąžinė prabilųti ir žmonijos gėda būtų atpirkta? Tačiau... Nežinomas kiek ilgas ir mūsų tautai skirtas erskiečių kelias! Šią kelią geriausia suprast kas pats juo yra ējęs. Todėl ir Jūs mieli tautiečiai, labiausia suprantate ir užjaučiate savo brolius, nes ir Jūsų eitas kelias nebuvo rozėmis klotas.

Kad Jūs pirmiausia priklauso ta didelė lietuviškoji padėka už mūsų pačių ir mūsų tautos vadavimo rėmimą. Te visų mūsų sujungtos jėgos trumpina kančias kovojančių brolių tėvynėje ir testiprina viltis, kad prikelsime vėl, jau du kart palaidotą, Lietuvą mūsų.

Kad Jums pirmiausia priklauso ta didelė lietuviškoji padėka už mūsų pačių ir mūsų tautos vadavimo rėmimą. Te visų mūsų sujungtos jėgos trumpina kančias kovojančių brolių tėvynėje ir testiprina viltis, kad prikelsime vėl, jau du kart palaidotą, Lietuvą mūsų.

Tegyvuoja Amerikos lietuviai!

Tegyvuoja amžių nepaiaužta Lietuvos Tauta!

Pavasaris

Kai pavasaris ateina, Sniegas, ledas šalin eina. Šalna, pašalnas išnyksta, Medžiai sprogtata, žolės dygsta.

Visa gamta atsibunda, Gyvulėliai tuoj sujunda. Ir paukšteliai dairo, sukasi, Kur sukrauti sau lizdukas. Margasparnis štai parsikrido, Jis keliaudamas nepaklydo. Tebebasas jo namelis, Tas pernykštis jio lizdelis.

Jau ir tulpės, kaip statinės Atsivožė pirmutinės. Aukštyl žiūri jos sustoję, Jų burnelės prasiojė.

Vyšnios, grūšnės subaltėjo, Pirma lapų pražydėjo. Ar iš džiaugsmo, ar pavydo Bezdu krūmas jau pražydo.

Velka šiaudą skruzdelytė, Kiša galvą kirmėlėytė, O žvirblis to ir laukė, Kirmėlėytė išsitraukė.

Štai išdygo ir kopūstas, Jis didžiojas būsiąs pūstas. Žiedą skleidžia ir agurkas, Zada augti, kaip vijurkas.

Visos plevos sužaliavo Ir medeliai išlapavo. Siltas oras šaltį gena, Džiaugsmas širdį pakutena.

Bet nepilnas mūsų džiaugsmas, Kuomet girdis brolių sauksmas, Kuomet asaros jiems krinta, Jųjų laisvė surakinta.

Bet tikėkim, ateis diena, Nušvis naktį mėnesiena. Džiugins laisvę, džiugins gamta, Jiems gyventi yra lemta.

— Perkūnas.

BALTIMORE, MD.

BALF. Veikla

Adv. Nadas Rastenis išgavo iš Baltimorės miesto mero, Thomas D'Alesandro, Jr., ir miesto valdžios, leidimą BALF 64-tam Skyriui teisę rinkti aukas iš vietiniams lietuviams — visame mieste, birželio 10, 11 ir 12 šių Metų. BALF. minėtąs skyrus kviečia visus į talką, kad prie \$2000.00 surinktų kovo 13-tą, per tas tris dienas būtų surinkta \$8,000.00, ir išpildyta Marylando šių metų kvota, \$10,000.

"Sekminių Vainikas"

Baltimorės Lietuvių Dainos Draugija, vedama Lelijos Bakercienės, status scenoje, sekmdienį, gegužės 15, 7 val. vakare, Lietuvių Salės Auditorijoje, 851 Hollins St., linksmai kurinį, "Sekminių Vainikas".

Veikalas pilnas juokų ir gražių dainų. Loš ir dainuos didžiojoje naujakurių jaunimas parinktinės vietinės jėgos. Dar kartą sužvangės skambios lietuviškos dainos mūsų padangėje.

Lietuvos Ažuolo Lankymas

Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba rengia Lietuvos ažuolo Annapolyje lankymą sekmdienį, gegužės 22-ro Busai ir visa procesija su automobiliais susirinks ta dieną kaip 9 tyte prie Lietuvių Salės, 851 Hollins Street.

Tą dieną gubernatorius Wm. P. Lane, Jr., atiduos Valstybės Rūmus, savo rezidenciją ir Annapoly lietuviams, ir pats dalyvaus. Šį metų daug senų ir naujų vietos ir apylinkės lietuvių dalyvaus. Cia bus pakeltas organizuotas galingas balsas už Lietuvos išlaisvinimą.

Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Vokietijoje Mainfrankų Apygardos vardu

— Andrius Balsys, Pirmininkas.

Lankėsi Vyskupas Brizgys ir Kun. Dr. Končius. Sekmdienį, gegužės 1, čia viešėjo vyskupas Brizgys ir kun. Dr. Končius, BALF. prezidentas. Savo kalbomis, Sv. Alfonso parapijos salėje, tą vakarą, svečiai susirinkusiuose paliko palankų įspūdį.

Amerikiečių Vieša Opiniija

Kokią Taiką Nori Primesti Komunistai?

Dienraštis "Observer", išeinąs Charlotte, N. C. rašo: The government and people of the United States and those of other non-Communist countries should not overlook the significance of the fact that in recent days, as if in concert directed from the Kremlin, the top leaders of the Communists in France, Italy, Britain and this country have publicly served notice that in case of war with Russia they would join the forces of the enemy against their own governments.

The meaning of that declaration becomes clear when we remember that the Soviet authorities and Communist leaders everywhere always use the term "democratic forces" when they speak of "democratic peace" they mean the kind of peace that prevails today behind the Iron Curtain in Poland, Czechoslovakia, Bulgaria, Hungary, Estonia, Lithuania and Latvia, where the people have lost all freedom and the governments are under the control of the Kremlin.

Sovietų Agresijai Nesimato Galo

"Times-Union", išeinąs Rochester, N. Y. bando atsakyti del ko reikalingas Atlanto Paktas:

— The answer lies in the course taken by the Soviet Union. Russia annexed outright three little Baltic States Estonia, Lithuania and Latvia. She forced Communist regimes upon Poland, Czechoslovakia, Hungary, Bulgaria and Romania.

All this was done contrary to agreements with the other allied powers and the wishes of the people involved.

Nor did the Kremlin stop with grabbing control in Eastern Europe. It was putting increasing pressure on Turkey

and threatening Greece when the United States came to the support of those countries.

The aggressive Soviet attitude has been displayed in threats against Norway. The Kremlin recently called upon Communist leaders in various countries to declare their first allegiance is to Russia. Hatred of the United States is displayed in nearly every speech by Politburo members. The United States does not wish to stand aside while Soviet Russia overruns one country after another. Nor do we wish to assume the whole burden of preventing this. That is why a security alliance of free European nations bespeaks our encouragement and support.

Gerbiamieji Chicagos Sandariečiai!

Širdingai Jums dėkoju už malonų manęs prisiminimą ir prisuntimą man labai vertingo siuntinio, kurį gavau pilnoje tvarkoje. Dėka Jūsų — Amerikiečių mokesčių mokočių pasiaukojimo per garsųjį Marshallo planą — Vokietijos gyvenimas labai ir labai patisai-se.

Cia dabar už pinigus visa ko galima gauti, kaip New York'e ar Chicagoje. Visa bėda, kad tie pinigai labai pabrango ir patys vokiečiai sunkiai juos surenka. Tremtiniam prasima nyti kokią vokišką markę sta-čiai neįmanoma. Jei kas pinigų gauna, tai tik iš tarnybų IRO įstaigose, bet tokių yra gana nedaug.

Taigi, ir Jūsų siuntinys mano 5 žmonių šeimai labai buvo pravartus, nes mes krautuvėse gaunamomis gėrybėmis negalime naudotis — negalime jų įpirkti, o vien iš IRO davinio labai jau sunku prasimaitinti. Malonėsite suprasti siuntinių brangumą tremtiniam.

Gal pasiseks neužilgo atsidurti Jūsų tarpe ir gal atsirast galimybė man ir mano šeimai tinkamai Jums atsidėkoti bei atsilyginti.

Linkime Jums geriausios sekmės visuose darbuose ir žygiuose.

— L. Šmulkštys. Pfullingen, Vokietija.

Taip Eina Išsiai

— Nepasiliksiu pas tave nei minutes! Tuojau grįšiu pas savo motiną. — Ach, pasivėlinai jau! Tavo motina susipyko su savo vyru ir išvažiojo pas tavo bobutę.

NAUJAI GAUTOS IS EUROPOS LIETUVISKOS KNYGOS:

- 1. V. Krėvės: RAGANIUS. Premijuota knyga, kurioj puikiai aprašytas prieškarinis Lietuvos sodžiaus gyvenimas. 190 pusl. Kaina 80 ct.
2. P. Tarulio: ŽIRGELIAI PADEBESIAIS. Šiose apysakose nuostabiaji gražiai aprašomas senovės Lietuvos gyvenimas. 160 pusl. Kaina 80 ct.
3. Pulgio Andriūso: a. SIUNTINĖLIS IS AMERIKOS, b. IR VIS DELTO — JUOKIMES. Tai dvi gražiai parašytos juokų knygos. Kiekvienos kaina po 70 ct.
4. L. Dovydeno: DPABĖGLIS RAPSUKAS. Spalvotai paveiksluota vaikams knyga, kuri net ir suaugusių mielai skaitoma, nes aprašytas iš Lietuvos bėgimas. Kaina \$1.20.
5. P. Andriūso: ANOJ PUSEJ EZERO. Gražiai parašytas iš Lietuvos apysakos, už kurias autorius tremtyje laimėjo premiją. Kaina 80 ct.
6. Dr. J. Matuso: VIDURINIŲ AMŽIŲ ISTORIJA. Tai paveiksluota, gražiame popieryje išleista knyga. Kaina 70 ct.
7. Inž. Pr. Drasučio: ELEKTROINSTOLIATORIAUS VADOVELIS, skiriamas tiems, kurie nori praktiško amato išmokti. Knygoje yra 154 brėžiniai. Išrastos kaina \$1.20.
8. J. Rutkausko: GINTARELIAI. 9. R. Gludučio: ŽIOGO SOKLIUKO SMUKELIS. 10. B. Voveraitės: LIETUVOS KELIU. — Tai trys atskiros, gražiai paveiksluotos knygelės, Kiekvienos kaina po 25 centus.
11. B. Požeraitės: LIKTŪNAS. Gražiai parašytas iš Lietuvos gyvenimo romanai, Kaina 80 centų.
12. V. Pietario: ALGIMANTAS. II t. Tai puikiai parašyta istorinė apysaka iš senovės Lietuvos kovų su amžiniais mūsų priešais — gudais. Knyga iliustruota. Kaina 80 centų.
13. Jono Biliūno RINKTINIAI RASTAI. Gražiai parašytos apysakos. Su medžio raiziniams. Irišta. Kaina \$1.20.
14. Arthur Koestler: NULIS IR BEGALYBĖ. Romanas liečia Sovietinį valymą, kalėjimus ir šaudymus. Kaina 80 centų.
15. 14 LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS. Views from Lithuania. Tai gražūs Nepriklausomos Lietuvos paveiksiai, Kaina 75 centai.

Norintieji šių knygų gauti prašomi prisiųsti money order arba pašto ženklų reikiama kiekį šiuo adresu: Frank Sulaitis, 1623 S. Fairfield Ave, Chicago 8, Ill.

LIUDESIO VALANDŲ SĄJUKA MAŽEIKI & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 6845 So. Western Ave. 3319 Lithuania Ave. PROspect 6-0099 YArds 7-1138-1139

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ 4605-07 So. Hermitage Ave. Visi Tel. YArds 7-1741-1742 4330-34 So. California Ave. Telefonas LAfayette 3-0727

Nuliudimo Valandoj Kreipkitės! ANTHONY B. PETKUS Laidotuvių Direktorius DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JOSŲ PATOGUMAI: ANTHONY B. PETKUS 6812 So. Western Avenue, Chicago Telefonas GRowehill 6-0142 1410 So. 50th Avenue, Cicero Telefonas TOWn Hall 2109

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI — NARIAI — CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse LACHAWICZ IR SUNUS Phones: Virginia 7-6672-6673 PULLman 5-1270 2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave. A. M. PHILLIPS 3307 So. Lithuania Ave. Phone YArds 7-4908 J. J. ZOLP 1646 West 46th Street Phone YArds 7-0781 P. J. RIDIKAS 3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St. VISI TELEFONAI: YArds 7-1419 J. LULEVICIUS 4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572 LEONARD F. BUKAUSKAS 10821 So. Michigan Ave. Phone PULLman 5-9661 PETRAS P. GURSKIS 659 West 18th Street Phone SEeley 3-5711

